

1) Novela zákona o dani z príjmov

zmrazenie výšky nezdaniteľnej časti základu dane pre rok 2010 na úrovni z roku 2009 – 4025,7€; zmena maximálnej výšky daňovej asignácie: 1,5% bez príspevku z vlastných zdrojov, 2% s príspevom 0,5% z vlastných zdrojov; postupné znižovanie daňovej asignácie z 2% na 0,5% v roku 2018; predĺženie lehoty na podanie daňového priznania o 3 mesiace; predĺženie lehoty na odpočet daňovej straty z 5 na 7 rokov

Zámer opatrenia: riešiť problémy samospráv a podnikateľov, ktorých hospodárenie zasiahla hospodárska kríza a niektoré vládou prijaté opatrenia na zmiernenie dopadov krízy

Obsah opatrenia:

- zmrazenie výšky nezdaniteľnej časti základu dane pre rok 2010 na úrovni z roku 2009 – 4025,7 €
- nezdaniteľná časť základu dane je v období od 1.1.2009 do 31.12.2010 daná ako 22,5-násobok životného minima (ŽM), mimo tohto obdobia ako 19,2-násobok ŽM (dočasné zvýšenie násobku je jedným z protikrizových opatrení)
- keďže ŽM sa od 1.7.2009 zvýšilo na 185,19 €, nezdaniteľná časť základu dane na rok 2010 mala pôvodne vzrásť na 4166,78 €
- zmrazenie výšky nezdaniteľnej časti zvýši pracujúcim daň maximálne o 26,8 €
- predĺženie lehoty na podanie daňového priznania o tri mesiace, žiadosť o predĺženie lehoty stačí oznámiť daňovému úradu; pre právnické osoby platí toto predĺženie už pre daňové priznanie za rok 2009, pre fyzické osoby až za rok 2010
- rozšírenie príjmov zamestnanca oslobodených od dane o:
 - finančný príspevok, ktorý môže zamestnávateľ poskytnúť za stravovanie
 - poisťné a príspevky na zahraničné poisťenie, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ za zamestnanca
 - poisťné na zdravotné poisťenie, na sociálne poisťenie, na sociálne zabezpečenie a na starobné dôchodkové sporenie, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ
- predĺženie lehoty na odpočet daňovej straty od základu dane z 5 na 7 rokov
- zmena 2% asignácie dane: firmy okrem podielu zaplatenej dane budú musieť darovať aj isté stanovené percento vlastných financií; ak túto podmienku nesplnia, podiel poukázanej dane sa zníži o 0,5%
- postupné znižovanie podielu zaplatenej dane pri daňovej asignácii: zo súčasných 2% na 0,5% v roku 2018

Hlasy proponentov:

- zmrazenie výšky daňovo odpočítateľnej položky prinesie do samospráv potrebné financie
- predĺženie lehoty na podanie daňového priznania a na odpočet daňovej straty je podnikateľmi vnímané ako pozitívny krok, ktorý ich podporuje v nových investíciách a dáva im viac priestoru venovať sa svojim aktivitám
- argument zvyšovania daní je scestný, keďže výšku odpočítateľnej položky treba porovnávať s jej štandardnou hodnotou 19,2-násobku životného minima; dočasné zvýšenie na 22,5-násobok je bonusom slúžiacim na zmiernenie dopadov hospodárskej krízy a nemožno ho považovať za dlhodobý štandard
- opatrenie je alternatívou pre mimovládne organizácie, ktorá neprináša zmenu daňovej asignácie skokom, ale postupne, čo umožní týmto organizáciám adaptovať sa

Hlasy oponentov:

- zmrazením nezdaniteľnej časti vláda rafinovane zvyšuje dane práve ľuďom s nízkym príjmom; s rastúcim príjmom klesajú dopady opatrenia a tých, čo spadajú do najvyššej kategórie pri miliónárskej dani, sa opatrenie vôbec nedotkne
- hoci je hlavnou prioritou súčasnej vlády zachovať sociálny štandard najmä pre nízkopríjmové skupiny obyvateľov, na zmenu zákona paradoxne najviac doplatia tí, ktorí žijú z nízkeho príjmu a ich strata na zamestnaneckej prémie je v pomere k ich príjmom relatívne najvyššia
- štát znižuje vlastnú podporu pre mimovládne organizácie a zároveň demotivuje súkromných darcov k tomu, aby tak sami robili
- zavedenie povinnosti darovať významný podiel daru z vlastných financií umelo znižuje príjmy mimovládnych organizácií a zvyšuje príjmy štátu
- rozumné štáty vytvárajú dobré podmienky pre darcovstvo a používajú na to rôzne motivačné mechanizmy, napríklad odpočet darov do určitej výšky z daňového základu; u nás tieto mechanizmy vôbec neexistujú a do budúcnosti sa budú ešte zhoršovať

Primárny zdroj: Novela (č. 504/2009) zákona (595/2003) o dani z príjmov
<http://www.nrsr.sk/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=2978#IIIcIt>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 22.10.2009 v NR SR v 3. čítaní; účinnosť od: 1.1.2010

Navrhovateľ: Ministerstvo financií SR